

Ülevaade Laste ja perede arengukava 2012–2020 rakendusplaani 2013–2015 täitmisest 2013. aastal

Rakendusplaanis kasutatavad lühendid:

EMOL – Eesti Maaomavalitsuste Liit
 EMP finantsmehhanism – Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanism
 ESF – Euroopa Sotsiaalfond
 ESTA – Eesti Sotsiaaltöötajate Assotsiatsioon
 HMN vahendid – Hasartmängumaksu Nõukogu vahendid
 HTM – Haridus- ja Teadusministeerium
 JUM – Justiitsministeerium
 KOIT kava – Kohalike omavalitsuste investeringu toetuste kava
 KUM – Kultuuriministeerium
 LMN – Läänemeremaade Nõukogu
 MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
 MTÜ – Mittetulundusühingud
 RAM – Rahandusministeerium
 REKK – Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
 SA – Statistikaamet
 SKA – Sotsiaalkindlustusamet
 SOM – Sotsiaalministeerium
 TA – Teadusasutused
 TAI – Tervise Arengu Instituut
 TLÜ – Tallinna Ülikool
 TOF – Tarkade otsuste fond
 ÕK – Õiguskantsleri Kantselei

1. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eesti laste- ja perepoliitika on teadmispõhine ja ühtne, toetades ühiskonna jätkusuutlikkust

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

Indikaator	Baastase	Tegelik tase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Summaarne sündimuskordaja (Statistikaamet)	1,64 (2010)	1,52 (2013)	1,71	1,77
Loomulik iive (Statistikaamet)	+35 (2010)	-1713 (2013)	positiivne	positiivne
Soovitud laste arv ja tegelik laste arv (ESS; Oras ja Unt 2008)	Soovitud laste arv 2, 24 Tegelik laste arv 1,10 (Oras ja Unt 2008) ¹	Soovitud laste arv 2,46 (naised); 2,42 (mehed) Tegelik laste arv 1,58	Soovitud ja tegeliku laste arvu erinevus väheneb	Soovitud ja tegeliku laste arvu erinevus väheneb

¹ Uuringu kohaselt soovisid vastajad keskmiselt endale 2,24 last, kuid vastajatel oli 1,10 last. Summaarne sündimuskordaja Eestis kokku oli 2008. aastal 1,66.

		(naised); 1,27 (mehed) (Eurobaromeeter 2011 ²)		
Lastele ja peredele tehtavate sotsiaalkaitsekulutuste osakaal SKT-s ESSPROS metoodika alusel (Eurostat)	1,79% (2008)	2,0% (2011)	2,2%	2,3%

	Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2013 kavan datud kulu	2013 tegelik kulu	
1.1	Meede Laste ja perede valdkonna ühtne, jätkusuutlik ja vajaduspõhine arendamine					27 000		
1.1.1	Tegevussuund Teadmispõhise laste- ja perepoliitika arendamine					27 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
1.1.1.1	Lapse õiguste ja vanemahariduse monitoringu läbiviimine ja uuringu metoodika väljatöötamine	Uuringu metoodika on välja töötatud ja monitoring teostati 2012.aastal.	Riigikantselei, TOF 37 170	ÕK	Riigikantselei, SOM			Tegevus teostati 2012. aastal. Et samu andmeid on vajalik koguda pidevalt, kavandatakse järgmine sama metoodika alusel läbiviidav uuring 2016. aastaks. Vastav tegevus sisaldub uues rakendusplaanis. Uues rakendusplaanis on tegevus viidud 2. eesmärgi alla, sest see selle mõju ja ulatus on mahutub 2. eesmärgi alla, samas kui 1. eesmärgi alla on jäetud vaid tegevused, mis seonduvad laste ja perede valdkonna arendamisega üldisemalt ning ei piirdu ühegi ülejäänud eesmärgi ulatusega.
1.1.1.2	Noorteseire portaali andmebaasi täiendamine laste ja perede valdkonna uuringute osas	Andmebaasi on täiendatud laste ja perede valdkonna uuringute osas	SOM tegevuskulu*	SOM	HTM, TAI	x		2013.aastal ei täiendatud noorteseire portaali laste ja perede valdkonna uuringute osas. Laste ja perede valdkonna uuringud on kättesaadavad leheküljel http://www.sm.ee/meie/uuringud-ja-analuusid/sotsiaalvaldkond.html Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani;

2 Testa, M-R. (2012). *Family Sizes in Europe: Evidence from the 2011 Eurobarometer Survey*. http://www.oaaw.ac.at/vid/download/edrp_2_2012.pdf

								<p>2013. aastal koostati ning 2014. aasta algul valmis dokument „Riskilaste ja –noorte tugisüsteemi väljaarendamise lähtealused“, milles toodi välja vajadus laste, noorte ja perede valdkonna ühtse teadus- ja arendusasutuse loomiseks või teemaga juba tegelevatele asutustele järjepideva koostöövormi kujundamiseks ning täpsustati selle asutuse võimalikku rolli.</p> <p>Uue lastekaitseadusega loodava riikliku lastekaitse rakendusüksuse rolliks on kavandatud ka teadus- ja arendustegevuse koordineerimine. Seega ei viida tegevust eraldi tegevusena uude rakendusplaani.</p>
1.1.1.3	Lähteülesande ja kontseptsiooni koostamine sotsiaal- ja lastekaitsevaldkonna teadus- ja arendustegevuse koordineerimiseks rakendusasutuses	Lähteülesanne ja kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	<p>Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani 2016. aasta tegevusena</p>
1.1.1.4	Osaletamine Euroopa sotsiaaluuringus (European Social Survey)	Osaletud on kahes Euroopa sotsiaaluuringus	HTM Teaduse rahvusvahelistumise programm		SOM			<p>Statistikaameti kogumik „Laste heaolu“ ilmus 20.12.2013 (http://www.stat.ee/65395).</p> <p>Uues rakendusplaanis sisaldub jätkutegevus punkti 1.1.4 all.</p>
1.1.1.5	Statistika kogumiku „Laste heaolu“ koostamine ja väljaandmine (statistikatöö kood 40011)	Statistika kogumik on koostatud ja välja antud	RAM/SA tegevuskulu	25 000	RAM/SA	SOM, TAI	25 000	28399
1.1.1.6	Laste heaolu mõõtmise meetodika arendus (statistikatöö kood 40010)	Metoodika on välja töötatud	RAM/SA tegevuskulu*		RAM/SA	SOM, TAI	x	<p>Statistikaamet avaldas 2014. a alguses metoodilise tööna e-väljaande „Lapse heaolu mõõtmise käsitus“ (http://www.stat.ee/dokumendid/75444), kus on välja toodud olulisemad indikaatorid, mille alusel laste heaolu mõõta. 2014. aastal jätkatakse metoodika arendusega, uues rakendusplaanis sisaldub vastav tegevus punkti 1.1.3 näol.</p>
1.1.1.7	Lastele ja peredele teenuseid ja tegevusi pakkuvatele spetsialistidele	2 koolitust on läbi viidud, osalenud on vähemalt 40 spetsialisti	SOM tegevuskulu	6 000	SOM	TA	2 000	0
								<p>2013. aastal viidi läbi lühikoolitus laste ja perede valdkonna vabaihendustele mõjude hindamisest.</p> <p>Uue rakendusplaani tegevuse 1.1.2. raames</p>

	hindamisalaste koolituste läbiviimine							kavandatakse võrgustikukoolitusi spetsialistidele läbi regionaalsete pädevus- ja koordineerimisüksuste.
1.1.1.8	Vabariigi Valitsusele perioodiliste ülevaadete tegemine laste ja perede olukorra ning valdkonna ülesannete kohta	Iga-aastaselt on esitatud valitsusele ülevaade laste ja perede olukorrast	SOM tegevuskulu*	SOM			x	Tulenevalt 20.10.2011 Valitsuse korraldusest nr 440 esitatakse iga-aastaselt Vabariigi Valitsusele Laste ja perede arengukava täitmise aruanne. Tegevust ei ole vajalik rakendusplaanis kajastada, ei viida üle uude rakendusplaani.
1.1.2	Tegevussund Lapsi ja peresid otseselt mõjutavate valdkondade koostöö ja arengusuundade ühtlustamine							Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
1.1.2.1	Kontseptsiooni koostamine lapse haridusliku, sotsiaalse ja tervisliku erivajaduse kohta eri valdkondade vahel informatsiooni tõhusamaks vahetamiseks ja terminoloogia ühtlustamiseks	Kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*	SOM	HTM, TAI			Tegevus teostatakse uue rakendusplaani tegevuse 3.3.5 raames.

Strateegilise eesmärgi Eesti laste- ja perepoliitika on teadmispõhine ja ühtne, toetades ühiskonna jätkusuutlikkust kogukulud	2013 kavandatud	2013 tegelik kulu
	27 000	28 399

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

2. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eesti on positiivset vanemlust toetav riik, kus pakutakse vajalikku tuge laste kasvatamisel ja vanemaks olemisel, et parandada laste elukvaliteeti ja tulevikuväljavaateid

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

2. SE indikaator	Baastase	Tegelik tase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Lapsevanemate teadmatuse, kust laste kasvatamisega seotud küsimuste või probleemi korral nõu ja abi küsida (Euroopa sotsiaaluuring) ³	44% (2010)	53% (2012 ⁴)	langeb	langeb
Laste füüsilise karistamise aktsepteerimine vanemate poolt (Euroopa sotsiaaluuring) ⁵	40% (2010)	33% (2012 ⁶)	langeb	langeb
Riiklikult koordineeritud vanemlusprogrammi kättesaadavus piirkonniti (Sotsiaalministeerium)	0 (2011)		2s piirkonnas	kasvab

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2013 kavandatud kulu	2013 tegelik kulu
2.1 Meede Vanemlust toetavate hoiakute kujundamine ja teadmiste suurendamine					61 000	

³ Euroopa Sotsiaaluuringu (2010) tulemuste järgi 44% küsitluses osalenud lapsevanematest tunnistab, et nad on viimase aasta jooksul kogunud, et vajaksid lapsevanemana nõu ja abi, kuid ei tea kuhu/ kelle poole pöörduda (vastajad said märkida kogetu sagedust, mille kohaselt kord kuus või tihedamini märkis kogetust 11% lapsevanematest ja 2-3 korda aastas või harvemini 33% lapsevanematest).

⁴ Karu, M., Turk, P., Biin, H., Suvi, H. (2012). Laste õiguste ja vanemluse monitooring: täiskasvanud elanikkonna küsitlus. Tartu: Poliitikauuringute Keskus Praxis. http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/Sotsiaalvaldkond/kogumik/Lapse_õiguste_ja_vanemluse_monitooring_-_täiskasvanud_elanikkonna_aruanne.pdf 53% lapsevanematest leidis, et vajaksid lapsevanemana nõu ja abi, kuid ei tea kuhu või kelle poole pöörduda. Seejuures 3% leidis, et on seda sageli tundnud, 20% on seda mõnikord tundnud ning 30% leidis, et on seda harva tundnud.

⁵ Euroopa sotsiaaluuring (2010) tulemuste järgi 40% lapsevanematest vastajaid hindas 5-10 palliga väidet: "Teatud olukorras on laste füüsilise karistamine vajalik ja õigustatud kasvatusmeetod" (10-pallisel skaalal vastanud 5-10 palli, kus 1 pall tähistas "ei ole üldse nõus" ja 10 palli "täiesti nõus").

⁶ Karu, M., Turk, P., Biin, H., Suvi, H. (2012). Laste õiguste ja vanemluse monitooring: täiskasvanud elanikkonna küsitlus. Tartu: Poliitikauuringute Keskus Praxis. 33% lapsevanematest nõustus väitega, et teatud olukordades on laste füüsilise karistamine vajalik ja õigustatud kasvatusvahend. Seejuures oli väitega täiesti nõus 4%, pigem nõus 29%.

2.1.1	Tegevussuund Laste ja noorte teadmiste suurendamine soolisest võrdõigusest, vastutustundlikust seksuaalkäitumisest ja seksuaaltervisest, oskustest võrdsetes partnerlussuhetes ja positiivsest vanemluspraktikast					4 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
2.1.1.1	Koolitusprogrammide arendamine ja pakkumine lastele, vanematele, õpetajatele ja noorsootöötajatele	Toetatud on projektitaotlusi koolitusprogrammide arendamiseks ja pakkumiseks	HMN (SOM) 12 000	HTM ja SOM	MTÜ, TAI	4 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	<p>Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitused vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“.</p> <p>Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.</p> <p>Samuti viiakse Riskilaste ja –noorte programmi raames viiakse EMP finantsmehhanismi toel aastatel 2014-2016 ellu mitmeid haridus-, noorsootöö-, kuriteoennetuslikke projekte, mis muuhulgas sisaldavad erinevaid koolitustegevusi samale sihtrühmale.</p>
2.1.2	Tegevussuund Vanemaid ja vanemaharidust väärtustavate hoiakute kujundamine ning sellekohaste teadmiste suurendamine					15 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
2.1.2.1	Laiema avalikkuse seas positiivset vanemlust toetavate hoiakute kujundamine meediapõhiste sekkumistega	2 teavituskampaaniat on läbi viidud	SOM tegevuskulu 20 000	SOM	MTÜ			Siseministerium teostas 2013. aastal lapsevanematele suunatud teavituskampaania riskikäitumise ennetamiseks ja autoriteetse vanemluse toetamiseks, www.tarkvanem.ee Sama tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.

2.1.2.3	Erineva tasandi otsustajatele vanemluslaseid vajadusi ja sekkumisi tutvustavate seminaride korraldamine	Toetatud on projektitaotlusi seminaride elluviimiseks, vähemalt 4 seminari ulatuses	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Lisaks tutvustatakse erineva tasandi otsustajatele vanemluslaseid vajadusi ja sekkumisi uue rakendusplaani tegevuse 1.1.2. raames.
2.1.2.4	Koolitused vanematele lapse arengust ja vajadustest, sh lapse tervist toetava keskkonna loomisest lapse erinevatel eluetappidel	Toetatud on projektitaotlusi koolituste elluviimiseks vähemalt 8 koolituse ulatuses	HMN (SOM)	30 000	SOM	MTÜ, TAI	10 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Sotsiaalministeeriumi vanemluslased tegevused viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse 2.2.1. raames. Lapse tervise alased tegevused sisalduvad „Rahvastiku tervise arengukavas 2012-2020”.
2.1.3	Tegevussuund Täiskasvanutevahelise positiivse suhte ja vanemliku vastutuse toetamine						42 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
2.1.3.1	Uuringu läbiviimine selgitamaks kuivõrd lapsest lahus elav vanem suhtleb lapsega või osaleb tema kasvatamisel	Uuring on läbi viidud	SOM tegevuskulu	32 000	SOM	TA			Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani, teema on sisuliselt kaetud muude uuringutega (uue rakendusplaani tegevused 4.1.1. ja 2.1.2).

2.1.3.2	Uuringu läbiviimine selgitamaks vanema ajutise äraviibimise tõttu (nt välismaal töötavad) vanemliku järelevalveta laste probleemi ulatust	Uuring on läbi viidud	SOM tegevuskulu	32 000	SOM	TA	32 000	0	Tegevust ei teostatud 2013. aastal. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani 2014.a tegevusena täpsustatud sõnastuses, punkt 2.1.2.
2.1.3.3	Vanemate teavitamine nende õigustest ja kohustustest, sh infomaterjali koostamine lapsevanematele lapse heaolu tagamisest vanema ajutise eemalviibimise korral	Toetatud on projektitaotlusi vanemate teavitamise osas ning koostatud on infomaterjal	SOM tegevuskulu	20 000	SOM	MTÜ	10 000	0	Tegevust ei teostatud 2013. aastal. Uue rakendusplaani tegevuse 2.1.2. raames analüüsitakse erinevaid võimalusi lapsevanemate informeerimiseks lapse heaolu tagamisest eemalviibimise korral ning töötatakse välja täpsemad tegevused, mis seda eesmärki parimal moel täita aitaksid.
2.1.3.5	Käitumisprobleemidega laste ja alaealiste õigusrikkujate vanematele mõeldud toetavate teenuste arendamine	Koostatud on lähteülesanne ja vanematele pakutavate teenuste valikut on laiendatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM			Tegevus teostatakse aastatel 2014-2016 Justiitsministeeriumi juhtimisel EMP programmi "Riskilapsed ja -noored" raames. Tegevust kavandatakse kajastada Vägivalla vähendamise arengukava rakendusplaanis, mistõttu see uues LPA rakendusplaanis ei kajastu.
2.2 Meede Vanemlike oskuste arendamiseks efektiivsete teenuste väljatöötamine ja pakkumine							271 600		
2.2.1 Tegevussuund Vanemlust toetavate teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse toetamine									Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
2.2.1.1	Vanemluse ümarlaua regulaarne läbiviimine	Läbi on viidud 4 ümarlauda	SOM tegevuskulu	3 000	SOM	MTÜ	1 000	237.60	Vanemluse ümarlaud viidi 2013. aastal läbi. Osales üle 20 organisatsiooni. Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.
2.2.1.2	Vanemlust toetavate teenuste arendamiseks konverentside, koolituste, seminaride korraldamine	Toetatud on projektitaotlusi ja korraldatud on vähemalt 2 konverentsi ning 4 seminari	HMN (SOM)	90 000	SOM	MTÜ	30 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaihenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitusel vabaihendustele ja vabaihenduste tegevused 2013. aastal”. . Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi

								ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Sotsiaalministeeriumi vanemlusalased tegevused viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse 2.2.1 ja 2.1.4. raames.
2.2.1.4	Vanemlike oskuste hindamisvahendite analüüs	Analüüs koostati 2012.aastal.	SOM eraldis	2 000	SOM	TA		Tegevus teostati 2012. aastal ja ei jätku. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
2.2.1.5	Vanemlike oskuste hindamisvahendi adapteerimine	Hindamisvahendid on adapteeritud ja valmis rakendamiseks Eestis	SOM tegevuskulu	16 000				Tegevus on teostatud. 2012.a korraldati konkurss vanemlike oskuste hindamisvahendi analüüsi ja adapteerimise teostaja leidmiseks. Konkursi võitis MTÜ Pro Familia, kes kohandas Eesti oludele vastavaks kaks vanemlike oskusi ja vanemlike stressi mõõtvat hindamisvahendit.
			HMN (SOM)	16 000	SOM	MTÜ, TA	16 000	9900
2.2.1.7	Koolitajate ja spetsialistide koolitamine vanemlike oskuste hindamiseks	Toetatud on projektitaotlusi koolituste läbiviimiseks, osalenud vähemalt 60 spetsialisti						
			HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ, TA	10 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi
								Vabariikide 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitud vabariikidele ja vabariikide tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Sotsiaalministeeriumi vanemlusalased tegevused viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse 2.2.1 raames.
2.2.1.8	Paari- ja peresuhteid toetavate koolituste võimaldamine ja nõustamisteenuste arendamine	Toetatud on projektitaotlusi paari- ja peresuhteid toetavate koolituste elluviimiseks	HMN (SOM)	9 000	SOM,	MTÜ	3 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi
								Vabariikide 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitud vabariikidele ja vabariikide tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN

								<p>vahenditest.</p> <p>Samuti arendati 2013. aastal ning arendatakse järgmistel aastatel uue rakendusplaani tegevuse 2.2.2. raames peresuhteid toetavat perelepitusteenust. Kuigi laiemalt peresuhteid toetavate koolituste võimaldamist ja nõustamisteenuste arendamist ei ole riigi tegevusena ette nähtud, kaalutakse arengukava rakendamise edasises protsessis vastavasisuliste arengute riigi poolt teostamise vajalikkust.</p>
2.2.1.9	Paari- ja peresuhteid toetavate teraapiate kättesaadavuse tõhustamine	Toetatud on teraapiate kättesaadavust suurendavaid projektitaotlusi	HMN (SOM)	30 000	SOM	MTÜ	20 000	<p>HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi</p> <p>Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisa „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“.</p> <p>Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.</p> <p>Kuigi käesolevat tegevust ei ole ette nähtud riigi tegevusena, kaalutakse arengukava rakendamise edasises protsessis vastavasisuliste arengute riigi poolt teostamise vajalikkust.</p>
2.2.1.10	Perelepitusteenuse hetkeolukorra ja vajaduste kaardistamine	Hetkeolukord ja vajadused on kaardistatud	SOM tegevuskulu		SOM		x	<p>2012. a koostati soovituslik juhis perelepitusteenuse pakkumiseks kohalikes omavalitsustes. 2013.a alustati perelepitusteenuse hetkeolukorra ja vajaduste kaardistamisega. Tegevust jätkatakse uue rakendusplaani tegevuse 2.2.2. raames.</p>
2.2.1.11	Perelepitusteenuse arendamine ja osutamine	Perelepitusteenust on osutatud	SOM tegevuskulu		SOM		x	<p>2012. a koostati soovituslik juhis perelepitusteenuse pakkumiseks kohalikes omavalitsustes. 2013.a alustati perelepitusteenuse hetkeolukorra ja vajaduste kaardistamisega. Teenuse edasise arendamise ja osutamise osas</p>

								tehadse täpsustused pärast esmase kaardistuse valmimist. Eelnevast tulenevalt tegevust käesoleval kujul uude rakendusplaani üle ei viida.	
2.2.1.12	Raseduskriisi nõustamisteenus pakkumise toetamine ja arendamine	Raseduskriisi nõustamisteenus on pakutud ja arendatud	Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020 tegevus		SOM	Haigekassa, MTÜ	x	Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Raseduskriisi nõustamine sisaldub rahvastiku tervise arengukava rakendusplaanis ning selle LPA rakendusplaanis kajastamine pole põhjendatud. LPA rakendusplaani tegevuse 3.3.1. raames käsitletakse psühholoogiliste nõustamiste temaatikat, mis hõlmab ka raseduskriisi.	
2.2.1.14	Tõenduspõhise vanemlusprogrammi maaletoomine ja rakendamine	Vähemalt 3 alaprogrammi on Eestile kohandatud ja rakendatud	SOM välisvahendite eraldis	909 200	SOM	MTÜ	188 600	14 313,34	2013. aastal viidi läbi hange vanemlusprogrammi valikuanalüüsi teostaja leidmiseks ning teostati osa analüüsist. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.
2.2.1.15	Tasuta perekonnaõiguslike nõustamiste pakkumine lastega peredele	Toetatud on projektitaotlusi perekonnaõiguslike nõustamise pakkumiseks.	HMN (SOM)	9 000	SOM	MTÜ	3000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaihenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisan „Soovitud vabaihendustele ja vabaihenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Kuigi käesolevat tegevust ei ole ette nähtud riigi tegevusena, kaalutakse arengukava rakendamise edasises protsessis vastavasisuliste arengute riigi poolt teostamise vajalikkust.

Strateegilise eesmärgi Eesti on positiivset vanemlust toetav riik, kus pakutakse vajalikku tuge laste kasvatamisel ja vanemaks olemisel, et parandada laste elukvaliteeti ja tulevikuväljavaateid kogukulud	2013 kavandatud	2013 tegelik
		332 600

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

3. STRATEEGILINE EESMÄRK: lapse õigused on tagatud ja loodud on toimiv lastekaitseüsteem, et väärtustada ühiskonnas iga last ja tema arengut ning heaolu toetavat turvalist keskkonda

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

3. SE indikaator	Baastase	Tegelik tase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
0–17aastaste laste arv ühe lastekaitse spetsialisti kohta (Sotsiaalministeerium)	1382 (2010)	1250 (2013)	1325	1274
Perest eraldatud laste arv ja % 0–17aastastest lastest (Sotsiaalministeerium)	460 last, 0,2% (2010)	436, 0,2% (2013)	väheneb	väheneb
Hoiak, et lapse arvamust võib küsida, kuid sellega ei pea arvestama (RISC uuring)	54% (2008)	45% (2012 ⁷)	väheneb	väheneb
Mitteinstitutsionaalsele asendushooldusele paigutatud laste osakaal kõigist asendushooldusele paigutatud lastest (Sotsiaalministeerium)	71% (2010) ⁸	69,9% (2013)	sama	sama

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastut aja	Kaasva stutaja	2013 kavan datud kulu	2013 tegelik kulu	
3.1 Meede Lapse					108 500		
3.1.1 Tegevussuund					28 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.

7 Karu, M., Turk, P., Biin, H., Suvi, H. (2012). Laste õiguste ja vanemluse monitooring: täiskasvanud elanikkonna küsitlus. Tartu: Poliitikauuringute Keskus Praxis. http://www.sm.ee/fileadmin/meedia/Dokumendid/Sotsiaalvaldkond/kogumik/Lapse_õiguste_ja_vanemluse_monitooring_-_taiskasvanud_elanikkonna_aruanne.pdf Väitega oli nõus 45% elanikest (seejuures 10% oli täiesti nõus, 36% oli pigem nõus).

8 Mitteinstitutsionaalse asendushoolduse all käsitletakse asendushooldust vajavate laste suundumist perekesksele asendushooldusele: perekonnas hooldamisele, eestkostele ja lapsendamisele (v.a peresisene lapsendamine), institutsionaalse asendushooldusena käsitletakse asenduskodusid (lastekodusid). Eesmärk on lapse heaolu silmas pidades jätkuvalt kasvatada asendushoolduses perekeskset lähenemist, nii mitteinstitutsionaalsele asendushooldusele laste suunamise kaudu kui ka asenduskodudes enam rakendades perekeskset lähenemist (asenduskodude reorganiseerimine perekesksemateks). Sihttasemena nähakse peresisese asendushoolduse püsimumist 70% ringis ning paralleelselt perekeskse lähenemise kasvu asenduskodudes.

	Elanikkonna teadlikkuse tõstmine lapse õigustest								
3.1.1.1	Lapse õigusi käsitleva täiendõppeprogrammi koostamine nii spetsialistidele kui lapsevanematele	Toetatud on projektitaotlus i täiendõppeprogrammi koostamiseks	HMN (SOM)	3 000	SOM	MTÜ		Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.	
3.1.1.2	Lapse õigusi käsitleva täiendõppeprogrammi koolitajate koolituse läbiviimine	Toetatud on projektitaotlus i koolituste läbiviimiseks, koolitatud vähemalt 20 koolitajat	HMN (SOM)	30 000	SOM	MTÜ	15 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.
3.1.1.3	Lapsevanematele lapse õigusi ja lapse heaolu tagamist käsitlevate koolituste läbiviimise toetamine	Toetatud on projektitaotlus i koolituste läbiviimiseks lapsevanematele	HMN (HTM) HMN (SOM)	2 000 8 000	SOM ja HTM	Lapsevanemate Liit, MTÜ	2 000 4 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	2013.a. eraldas HMN Haridus- ja Teadusministeeriumi kaudu Lastevanemate Liidule 19740 eurot projekti „Lapsevanemate aktiivsuse suurendamine kooli, KOV ja riigi tasandil”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.
3.1.1.5	Üldhariduskoolide õppeprogrammide lapse õigusi käsitlevate metoodiliste materjalide koostamine	Toetatud on projektitaotlus i metoodiliste materjalide koostamiseks	HMN (SOM)	14 000	SOM	MTÜ	7 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi

								HMN vahenditest. Sotsiaalministeerium saatis 2013. aastal lasteraamatu „Kreete“ kõigi Eesti koolide 3. klasside õpilastele koos õpetajatele suunatud juhistega kasutada raamatut lapse õigusi tutvustava õppematerjalina.
3.1.1.6	Õppeprogrammide täiendamine vajadusel vastavalt teostatud analüüsidele	Läbi on viidud analüüs õppeprogrammide täiendamiseks lapse õiguste osas	HTM tegevuskulu*		HTM/ REKK	SOM		Riiklike õppekavade korrigeerimisel on rõhutatud lapse õigusi teha valikuid ja olla kaasatud erinevatel otsustustasanditel, mida formaalharidus võimaldab. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
3.1.1.7	Lapse õigusi käsitlevate teavituskampaaniate läbiviimine	Ellu on viidud 2 teavituskampaaniat	SOM tegevuskulu	64 000	SOM			Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Sama eesmärki täidavad uue rakendusplaani konkreetsemad teavitustegevused seoses abivajavast lapsest teavitamise positiivse vanemlusega.
3.1.2	Tegevussuund Laste osaluse ja kaasatuse suurendamine indiviidi- ja ühiskonnatasandil						3 000	Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.1.2.1	Infomaterjalide ja soovituslike juhiste väljatöötamine täiskasvanutele laste osaluse ja kaasamise suurendamiseks	Toetatud on projektitaotlusi infomaterjalide ja juhiste väljatöötamiseks, materjalid spetsialistidele kättesaadavad	HMN (SOM)	3 000	SOM	MTÜ, noorteühingud, TAI	3 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi
								Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitusel vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Uue rakendusplaani tegevuste 3.2.6.1. ja 3.2.6.3. raames arendatakse lastekaitsetöötajate laste kaasamise alaseid oskuseid. Kuigi laiemalt täiskasvanutele laste osaluse ja kaasamise suurendamiseks infomaterjalide ja soovituslike juhiste väljatöötamist ei ole riigi tegevusena ette nähtud, kaalutakse arengukava rakendamise edasises protsessis vastavasisuliste arengute riigi poolt teostamise vajalikkust.

3.1.2.2	Parimate praktikate jagamise seminaride läbiviimine kohalikul tasandil	Läbi on viidud vähemalt 4 seminari	SOM tegevuskulu	6391						Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitusel vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“.
			HMN (SOM)	5 000	SOM	MTÜ				Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.
										Uue rakendusplaani tegevuste 3.2.6.1. ja 3.2.6.3. raames arendatakse lastekaitsetöötajate laste kaasamise alaseid oskuseid. Kuigi laiemalt sellealaste parimate praktikate jagamist ei ole riigi tegevusena ette nähtud, kaalutakse arengukava rakendamise edasises protsessis vastavasisuliste arengute riigi poolt teostamise vajalikkust.
3.1.2.4	Noorte osaluse toetamine ja kaasatuse suurendamine läbi Noorsootöö Strateegia 2006–2013 elluviimise	Noorsootöö Strateegia rakendusplaan tegevused on ellu viidud	Vastavalt Noorsootöö strateegia 2006-2013 rakendusplaanile		HTM		x			2013.a. toetati läbi Haridus- ja Teadusministeeriumi maakondlike noortekogude tegevust ning täiendavalt osalus kogude arendamise projektifondist 65 KOV ja MV osalus kogu projekti. Veel pandi 2013.a. rõhku osalus kogude mentorsüsteemi arendamisele. Kõigis maakondades toimus projekt Osalus kohvik, kus kohtusid piirkonna noored ja otsustajad.
										Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Noorte osaluse toetamise tegevusi kavandatakse Noortevaldkonna arengukava raames.
3.1.3	Tegevussuund Lapse meediateadlikkuse tõstmise ja turvalisema meediakeskkonna arendamine						72 500			Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.1.3.1	Töögrupi loomine lapse, sh poisi ja tüdruku rolli ja kuvandi selgitamiseks ning trendide seireks meedias	Töögrupi tegevus on käivitatud, lapse olukorda	HMN (SOM)	30 000	SOM	TLÜ Kommunikatsioonitsituut,	10 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse		Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitusel vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“.

		meedias on analüüsitud ning on tehtud ettepanekud regulatsioonide muudatusteks							eraldi	Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Uue rakendusplaani tegevuse 3.1.2. raames analüüsitakse lapse õiguste tagatuse hetkeolukorda seoses meediaga ning edasisi sellealaseid vajalikke tegevusi.
3.1.3.2	Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste leviku reguleerimise seaduse ja teiste seotud seaduste analüüs ja korrastamine	Seaduste analüüs on teostatud ja vajadusel seaduseid muudetud	KUM tegevuskulu*		KUM				SOM, JUM	Tegevus teostatakse uue rakendusplaani tegevuse 3.1.2. raames.
3.1.3.3	Audiovisuaalse meedia ning arvuti- ja videomängude easpetsiifiliste hoiatussüsteemide analüüs ja vajadusel rakendamine	Analüüs on läbiviidud ja hoiatussüsteemid vajadusel rakendatud	MKM tegevuskulu*		MKM				SOM, KUM	Tulenevalt aruandluse käigus peetud aruteludest Sotsiaalministeeriumi, Kultuuriministeeriumi ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi esindajate vahel viiakse uude rakendusplaani antud tegevuse asemel laiemalt ulatusega tegevus (uue rakendusplaani p 3.1.2.) ning nimetatud ministeeriumide täpsemad vastutusosalad täpsustatakse hiljem.
3.1.3.4	Meediahariduse edendamiseks õpetajatele metoodiliste materjalide väljatöötamise toetamine	Toetatud on projektitaotlus metoodiliste materjalide koostamiseks , 2 õppematerjali	SOM (HMN)	5 000	SOM				HTM, MTÜ, TA	Uue rakendusplaani tegevuse 3.1.2. raames analüüsitakse lapse õiguste tagatuse hetkeolukorda seoses meediaga ning edasisi sellealaseid vajalikke tegevusi.
3.1.3.5	Projekti „Targalt internetis“ täiendavate tegevuste elluviimine	Tegevused on ellu viidud vastavalt projekti ajakavale	SOM välisvahendite eraldi	120 000	SOM		30 000	28400	Lastekaitse Liit	Tegevus viiakse täpsustatud kujul üle uude rakendusplaani.
3.1.3.6	Internetis leviva illegaalse sisu ja tegevuse tõkestamiseks vihjeliini tegevuse jätkamise tagamine	Vihjeliini tegevus on tagatud ja inimestele kättesaadav	Euroopa Komisjoni projekt „Teadlikkuse tõstmine interneti turvalisemaks kasutamiseks – Safer Internet Centre in Estonia (EE-SIC)	39 000	Lastekaitse Liit			12 500	SOM, Tiigrihüpe SA, MTÜ Abiliinid	Kulud on kaetud real 3.1.3.5. Vihjeliini kaudu võeti 2013. a jooksul vastu 978 teadet, millest 37 teavet ebaseaduslikust materjalist – laste seksuaalset ärakasutamist esitav materjal, mis edastati Politsei- ja Piirivalveametile kontaktile; ning 706 teadet sisaldas materjali, mis osutus lastele ebasobivaks. Tegevus viiakse samal üle uude rakendusplaani.

3.1.3.7	Internetiturvalisusest teadlikkuse tõstmine koolituste, meediakampaaniate ja infojagamisega	Teavitustöö on teostatud vastavalt projekti „Targalt internetis“ ajakavale	p.3.1.3.6 allikas	75 000	Lastekaitse Liit	Tiigrihüppe SA	20 000	Kulud on kaetud real 3.1.3.5	2013. aastal viidi kokku 12660 lastealapsele/kooliõpilasele läbi Interneti ning digitaalsete kommunikatsioonivahendite turvalist kasutamist, käitumist ja suhtlemist nii virtuaalses kui ka reaalses keskkonnas teadmisi; samuti korraldati Tallinnas ja Tartus välikampaania „Respekt“; avaldati internetiportaalis Delfi teemaplokk „Targalt internetis“; koostati õpetajatele temaatilised tunnikavad; viidi läbi interaktiivne võistlusmäng põhikooliõpilastele. Soome keelest tõlgiti eesti keelde raamat „Kaitse mind kõige eest“, mis annab teavet lastega ja laste heaks töötavatele spetsialistidele interneti ja digimeedia osast laste seksuaalses ärakasutamises. Jagati Tallinna, Viljandi, Võru lastekaitse- ja sotsiaaltöötajatele ning teised lastega ja laste heaks töötavatele spetsialistidele infot interneti ja digitaalse meedia osast laste seksuaalses ärakasutamises. Tegevus viiakse täpsustatud kujul üle uude rakendusplaani.
3.1.3.8	Osalemine internetiturvalisuse rahvusvahelistes võrgustikes INSAFE ja INHOPE	Eesti on esindatud rahvusvahelistes võrgustikes	Kulud 3.1.3.5 raames		SOM	Lastekaitse Liit	x		Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.
3.1.4	Tegevussuund Lapse õiguste tagamiseks järelevalve teostamine						5 000		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.1.4.1	ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õiguste tagamise regulaarsete analüüside läbiviimine	Läbi on viidud vähemalt neli analüüsi	SOM		SOM	MTÜ	x		2013.aastal ja 2014.aasta alguses viidi lõpule dokumendi „Eesti Vabariigi kolmas ja neljas perioodiline aruanne ÜRO lapse õiguste konventsiooni täitmise kohta“ koostamine. Dokument esitatakse ÜRO Lapse õiguste komiteele 2014.aastal. Järgmine aruanne tuleb esitada 2019. aastal. Eelnevast tulenevalt viiakse tegevus üle uude rakendusplaani 2014.aastaks sõnastuses „ÜRO lapse õiguste konventsiooni elluviimise seire ja aruanne“.

3.1.4.2	Asutuses viibivate laste õiguste järelevalve juhendmaterjalide koostamine ja koolituste läbiviimine	Toetatud on projektitaotlusi tegevuste elluviimiseks, juhendkättesaadav ja koolitatud vähemalt 15 spetsialisti	HMN (SOM)	5 000	SOM	ESTA, Läänemere-maade Nõukogu riskilapse ekspertgrupp	5 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Tegevus jätkub riigi tegevusena uue rakendusplaani tegevuse 3.3.9.5. raames.
3.1.4.3	Lapse õiguste järjepidev seire	Lapse õiguste tagamist jälgitakse	SOM tegevuskulu		SOM	MTÜ	x		Tegevust ei viida eraldi tegevusena üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse muude tegevuste (uue rakendusplaani p 3.1.3. ja 1.1.3.) raames).
	3.2 Meede Varase sekkumise ja lastekaitse süsteemi tõhustamine						883 562		
3.2.1	Tegevussuund Varase sekkumise süsteem lapse arenguliste vajaduste märkamiseks						655 604		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.2.1.1	Lapse arenguliste vajaduste varase sekkumise süsteemi välja töötamiseks alusanalüüsi koostamine	Alusanalüüs varase sekkumise süsteemi välja töötamiseks on teostatud	SOM tegevuskulu		SOM	HTM, TA	x		Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.3.1. „Laste vaimse tervise ja varase sekkumise integreeritud teenuste kontseptsiooni väljatöötamine“. 2013. aastal toimusid ettevalmistavad tegevused kontseptsiooni loomiseks.
3.2.1.2	Lapse arenguliste vajaduste varase sekkumise süsteemi ja teenuste kirjeldamine	Varase sekkumise süsteemi kontseptsioon on koostatud ja teenus kirjeldatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM	x		Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.2.1. 2013. aastal toimusid ettevalmistavad tegevused kontseptsiooni loomiseks.
3.2.1.3	Analüüsi läbiviimine teise pereõe lisandumisest ja pereõdede ülesannete täpsustamisest koduviitide osas väikelastega peredes.	Teist pereõde puudutav analüüs on läbi viidud ja pereõdede ülesandeid täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM				Alates 1.jaanuarist 2013. aastal rahastatakse täiendavalt perearste, kellel on töö teine pereõde täistööajaga. Uue rakendusplaani 3.3.1. raames analüüsitakse täpsemalt koduviitidega seonduvat.

3.2.1.4	Määruse ,Sotsiaalminister kehtestab määrusega perearsti nimistu moodustamise, muutmise ning võrdlemise alused ja korra“ muutmine kohaliku omavalitsuse regulaarsest teavitamist perearsti nimistusse määratud lastest.	Määrust on muudetud ja kohaliku omavalitsust teavitatakse regulaarselt perearsti nimistusse määratud lastest	SOM tegevuskulu*		SOM		x		Sotsiaalministri määrus nr 47 „Perearsti nimistu moodustamise, muutmise ja võrdlemise alused ja kord ning perearsti nimistute piirarv“ muudatus jõustus 1.jaanuarist 2013.aastal. Tegevus on lõpule viidud ja ei viida üle uude rakendusplaani.
3.2.1.5	Varaseks sekkumiseks vajalike hindamisjuhiste väljatöötamine väikelastega kokkupuutuvatele spetsialistidele	Hindamisjuhised on välja töötatud ja spetsialistidel kättesaadava d	SOM tegevuskulu	6 391	SOM				Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.3.1.
3.2.1.6	Arenguliste vajaduste hindamiseks koolituste korraldamine ja pakkumine väikelastega kokkupuutuvatele spetsialistidele	Koolitatud on 40 spetsialisti	SOM tegevuskulu	10 000	SOM				Täpsemad vajadused koolitusteks selguvad uue rakendusplaani tegevuse 3.3.1. raames.
3.2.1.7	Lapse arenguliste vajaduste varaseks märkamiseks laiemale sihtgrupile informatsiooni levitamine	Läbi on viidud liga-aastased teavitustegevused	SOM tegevuskulu	10 000	SOM	MTÜ		10 000	Tegevus viiakse ellu muude tegevuste raames, ei viida üle uude rakendusplaani.
3.2.1.9	Kogukonnapõhine laste riskikäitumise varase märkamise ja sekkumise süsteemi arendamine	Projektis osalevates KOVides on koostatud tegevuskava varase märkamise ja sekkumise korraldamiseks kogukonnas	Norra finantsmehhanismi programm „Noorte riskide ennetamine“ **	1 936 812	JUM	SOM	645 604	0	Justiitsministeerium ja teiste ministeeriumide ning UNICEFi projekt lõppes 2012. aastal. 2013. aastast alates nõustati edasi liitunud KOVe, kuid uusi KOVe pilooti ei kaasatud, vaid alustati Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismidest rahastatava riskilaste ja noorte programmi ettevalmistamisega. Programmi kuriteoennetuse taotlusvooru raames on 2014.aastal KOV-del võimalik kogukondliku kuriteoennetuse elluviimisel taotleda rahastust projektidele, mis on suunatud võrgustikutöö arendamiseks, uute ennetuspraktikate elluviimiseks ja spetsialistide koolitamiseks.
3.2.2	Tegevussuund						194		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude

	Väärkoheldud lapse märkamise ja abistamine					067			rakendusplaani.
3.2.2.1	Abivajava lapse märkamise ja teavitamise soodustamiseks teavitustegevuste läbiviimine	2 teavituskampaaniat on läbi viidud	SOM tegevuskulu p.3.2.2.2 raames		SOM		x		Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.2.3: „Lasteabitelefoni 116111 ja kadunud laste telefoni 116000 teenuse käigushoidmine, arendamine ning teavitustegevus“
3.2.2.2	Lasteabitelefoni 116111 ja kadunud laste telefoni 116000 teenuse käigushoidmine ja arendamine	Telefoniteenusid on pakutud 24h ning see on inimestele kättesaadav. Ellu on viidud üheaastased teavitustegevused.	SOM tegevuskulu	552 201	SOM		184 067	184067	Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses.
3.2.2.3	Lapse väärkohtlemise diagnostika ja reageerimissüsteemi kirjeldamine	Lapse väärkohtlemise diagnostikasüsteemi kontseptsioon valmis 2012.aastal.	SOM tegevuskulu*		SOM	MTÜ, TA			2012. aastal koostas MTÜ TK & Partnerid poolt väärkohtlemise diagnostikasüsteemi kontseptsiooni, millele tuginedes koostati 2013. aastal väärkohtlemise diagnostikasüsteemi lähteülesanne. Tegevus on teostatud ja ei viida üle uude rakendusplaani.
3.2.2.4	Lapse väärkohtlemise diagnostika meeskondade koolitamine	Koolitust ja täiendkoolitust on saanud 4 piirkonna diagnostikameeskonnad.	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	10 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitused vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Uue rakendusplaani tegevuse 3.3.3. raames töötatakse välja täpsemad arengud seoses lapse väärkohtlemise diagnostikaga.
3.2.2.5	Lapse väärkohtlemise diagnostika meeskondade tegevuse ning	Lapse väärkohtlemise diagnostikameeskonnad	SOM tegevuskulu Norra finantsmehhanism programm „Rahvatervis“	90 000	SOM	MTÜ			Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani üldistataval kujul, tegevuse nr 3.3.3.

	diagnostikasüsteemi käivitamine ja rakendamine	on loodud 4 piirkonda ning tegevus käivitunud							
3.2.3	Tegevussuund							11 391	Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani. Spetsialistide pädevuse tõstmiseks vajalikud rakendusaktide eelnõud on koostatud ja kinnitatud koos lastekaitseaduse eelnõuga Vabariigi Valitsuse 29.05.2014 toimunud istungil
3.2.3.1	Täiendõppe süsteemi väljaarendamine ja koolitusprogrammide koostamine kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajatele	Täiendõppe süsteem on väljaarendatud ja koolitusprogrammid koostatud	SOM tegevuskulu	17 000	SOM	MTÜ, TA			Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses, punkt 3.2.5.1.
3.2.3.2	Lastekaitsetöötajatele täiendõppeprogrammi elluviimine	Lastekaitsetöötajad on saanud koolitust, 4 koolitust aastas	SOM tegevuskulu	20 000	SOM	MTÜ, TA			Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses, punkt 3.2.5.1.
3.2.3.3	Laste ja peredega töötavatele spetsialistidele täiendõppe pakkumine (laste väärkohtlemise ennetamiseks, tööks psüühikahäiretega lastega, lapse heaolu hindamine, sooline võrdõiguslikkus jne)	Korraldatud ja ellu on viidud vähemalt 10 spetsialistide täiendkoolitust	SOM tegevuskulu	51 128	SOM	MTÜ, TA, TAI			Täpsemad vajadused täiendõppeks selguvad uue rakendusplaani tegevuse 3.3.1. raames.
3.2.3.5	Sotsiaal- ja haridusvaldkonna ning tervisedendavate asutuste kohaliku tasandi juhtidele laste ja perede heaolu puudutavate koolituste pakkumine	Toetatud on projektitaotlusi kohaliku tasandi juhtide koolitamiseks	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaihinduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaihindustele ja vabaihinduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Tegevus viiakse ellu uue rakendusplaani

									tegevuse 1.1.2. raames.
3.2.3.6	Lastekaitsetöötajatele juhendmaterjalide (käsiraamatu) koostamine ja levitamine	Käsiraamat ja juhendmaterjalid valmisid 2012.aastal.	SOM eraldis	15 000	SOM	MTÜ, Perede ja Laste Nõuandekeskus			2012.aastal valmis lastekaitsetöötajatele suunatud juhendmaterjal MTÜ Perede ja Laste nõuandekeskuse poolt. Lastekaitsetöötajatele juhendmaterjalide väljatöötamisega tegeletakse edasi uue rakendusplaani tegevuse 3.2.5.4 raames.
3.2.3.7	Heade praktikate jagamiseks seminaride korraldamine lastekaitsetöötajatele ja lastega töötavatele spetsialistidele	Toetatud on projektitaotlus ja toimunud on vähemalt 8 seminari	SOM eraldis	15 000					Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitusel vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal“. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Uue rakendusplaani tegevuste 3.2.6.1. ja 3.2.6.3. raames toetatakse lastekaitsetöötajate teadmisi ja oskuseid.
3.2.3.9	Lastekaitsetöötajatele regulaarse supervisioonisüsteemi väljatöötamine ja superviseerimine	Supervisiooni-süsteem on välja töötatud ja rakendatud	SOM tegevuskulu	46 391	SOM		6391	4900	2013. aastal töötati International Supervision and Coaching Institute'i ja Sotsiaalministeeriumi koostöös välja lastekaitsetöötajatele suunatud supervisioonisüsteem ning süsteemi piloteeriti väikeses mahus. 2014. aastal jätkub süsteemi piloteerimine ja arendamine ning alates 2015. aastast on kavandatud supervisiooni pakkumine. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses: „Lastekaitsetöötajate tööõustamise süsteemi väljatöötamine ja tööõustamise pakkumine“, p 3.2.5.2.
3.2.4	Tegevussuund								Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.2.4.1	Lastekaitse seaduse koostamine ja esitamine	Lastekaitse seadus on valmis ja	SOM tegevuskulu	80 500	SOM		20 500	10406	2013. aastal koostati ja esitati kooskõlastusringile lastekaitse seaduse eelnõu ja seletuskiri. 2014. aastal koostatakse rakendusaktide kavandid ja

	Vabariigi Valitsusele ning seaduse tutvustamine	esitatud Vabariigi Valitsusele							eelnõu esitatakse Vabariigi Valitsusele. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses.
3.2.4.2	Kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöö sise- ja välishindamise meetodika ja juhendmaterjalide väljatöötamine ning koolituste pakkumine	Metoodika ja juhendmaterjalid on välja töötatud ning koolitused läbi viidud	SOM tegevuskulu	14 782	SOM	MTÜ, TA	2000		Tegevust ei teostatud 2013. aastal. Uue rakendusplaani tegevuse 3.2.6. raames toetatakse kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöö juhendmaterjalide loomise ning täienduskoolituse ja töönõustamise süsteemide loomisega.
3.2.4.3	Lastekaitsetöötaja minimaalsete haridus- ja kvalifikatsiooninõuete määratlemine	Nõuded on määratletud ja seadustatud	SOM tegevuskulu*		SOM	TA			Tegevus teostati 2013. aastal lastekaitseaduse eelnõu ettevalmistamise raames.
3.2.4.4	Lastekaitsetöötaja ametialaste ülesannete täpsustamine, sh näidisametijuhendi koostamine	Lastekaitsetöötaja näidisametijuhend on koostatud	HMN (SOM)	7 000	SOM	MTÜ			Tegevus teostatakse uue rakendusplaani tegevuse 3.2.5.4. raames.
3.2.4.5	Lapse heaolu hindamisjuhise ja lapse juhtumiplaani väljatöötamine	Hindamisjuhise ja juhtumiplaani töötati välja 2012.aastal.	SOM tegevuskulu* HMN (SOM)	10 000	SOM	MTÜ, Perede ja Lastenõuandekeskus, TAI			Tegevus teostati 2012. aastal MTÜ tegevusena. Sotsiaalministeerium töötab uue rakendusplaani tegevuse 3.2.6.5. raames välja lapse abivajaduse hindamise tööjuhised, mis põhinevad rahvusvahelist tunnustust leidnud materjalidel ning on kohandatud Eesti oludele.
3.2.4.6	Sotsiaalteenuste andmeregistri (STAR) täiendamine lapse juhtumi kontekstis	STAR süsteemi on täiendatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x		2012. aastal valmis juhtumiplaani arendus ning 2013 lisandus lapse täiendava andmestiku kandmise võimalus. Tegevus on teostatud ja ei viida üle uude rakendusplaani. Jätkutegevused viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse 1.1.6. raames.
3.3 Meede Inimese vajadustest lähtuvate kulutulussate sekkumiste pakkumine ja arendamine							32 500		
3.3.1 Tegevussuund									Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude

	Vajaduspõhise teenusevõrgustiku arendamine							rakendusplaani.
3.3.1.1	Riiklike lastekaitse rakendusüksuste lähtealuste väljatöötamine	Lastekaitse rakendusüksuste kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	SKA, MTÜ, TAI	x	2013. aastal koostati Lastekaitse korralduse uuendamise alusanalüüs ning „Riskilaste ja –noorte tugisüsteemi väljaarendamise lähtealused“, mis on aluseks uue rakendusplaani tegevusele 3.2.4. „Riikliku lastekaitse rakendusüksuse väljaarendamine“.
3.3.1.2	Riiklike lastekaitse rakendusüksuste väljaarendamine ja tegevuse käivitamine	Valminud on alusanalüüs üksuste arendamiseks ning käivitatud on 4 üksuse tegevus	SOM tegevuskulu	180 000	SOM	SKA, MTÜ, TAI		Tegevus viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse 3.2.4. „Riikliku lastekaitse rakendusüksuse väljaarendamine“ raames.
3.3.1.3	Kohaliku tasandi hoolekandeteenuste arendamiseks ja käivitamiseks juhendmaterjali koostamine	Juhendmaterjal on koostatud ja tehtud kättesaadavaks	SOM tegevuskulu	20 000	SOM			Hoolekandeteenuste kvaliteedi ühtlustamiseks töötas Sotsiaalministeerium 2011. aastal välja kohalike omavalitsuste sotsiaalteenuste juhised, kus kirjeldati soovituslikke nõudeid, millest teenuste osutamisel lähtuda. Juhised (kokku 15-le teenusele) on kättesaadavad Sotsiaalministeeriumi kodulehelt. Uusi juhiseid töötatakse välja vastavalt vajadusele. 2013. aastal ei ole lisandunud ühtki uut juhiseid, kuid alustati tööd kogemusnõustamise teenuse juhise koostamiseks, juhise valmib 2014. aasta jooksul. Tulenevalt asjaolust, et see tegevus ei mahu laste ja perede arengukava raamistikku, ei viida tegevust üle uude rakendusplaani. Sama eesmärki täitvaid tegevusi kavandatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.
3.3.1.4	Teenuste järelevalve tagamiseks analüüsi tegemine ja järelevalvekontseptsiooni koostamine	Analüüs ja kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	Tulenevalt asjaolust, et see tegevus ei mahu laste ja perede arengukava raamistikku, ei viida tegevust üle uude rakendusplaani. Sama eesmärki täitvaid tegevusi kavandatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames
3.3.2	Tegevussuund Nõustamis- ja teraapiateenuste kvaliteedi ja							Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.

	Kättesaadavuse parandamine								
3.3.2.1	Erivajadusega lapse vanemate nõustamisvajaduse kaardistamine	Kaardistus on läbi viidud	ESF 2014-2020	25 000	SOM				Tegevus viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse „Areguliste ja hariduslike erivajadustega keskmise, raske ja sügava puudega lastele osutatavate haridus-, tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste sidustatud mudel ja selle rakenduskava koostamine“ raames.
3.3.2.2	Erivajadusega lapse sünni või erivajaduse hilisema ilmumise korral pere nõustamissüsteemi kirjeldamine	Valminud on lähteülesanne ja kontseptsioon erivajadusega lapse pere nõustamissüsteemi osas	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM			Tegevus viiakse ellu uue rakendusplaani tegevuse „Areguliste ja hariduslike erivajadustega keskmise, raske ja sügava puudega lastele osutatavate haridus-, tervishoiu-, rehabilitatsiooni- ja sotsiaalteenuste sidustatud mudel ja selle rakenduskava koostamine“ raames.
3.3.2.3	Psühholoogilise abi ja teraapiate kvaliteedi ning kättesaadavuse parandamiseks analüüsi koostamine	Analüüs on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM				Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.3.1. „Laste vaimse tervise ja varase sekkumise integreeritud teenuste kontseptsiooni väljatöötamine“. 2013. aastal toimusid ettevalmistavad tegevused kontseptsiooni loomiseks.
3.3.3	Tegevussuund								Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.3.3.1	Psüühikahäiretega lastele vajalike teenuste arendamine								
3.3.3.1	Psüühikahäiretega lastele pakutavate sekkumiste analüüs ning lähteülesande koostamine	Lähteülesanne on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	SKA	x		Tegevus teostakse uue rakendusplaani tegevuse „3.3.4. Raske ja püsiva psüühikahäirega lastele pikaajalise rehabilitatsiooniteenuse käivitamine“ raames.
3.3.3.2	Psüühika- ja käitumishäiretega laste hindamiseks vajalike kompetentside tõstmine ja hindamisinstrumentide valiku laiendamine	Välja on töötatud hindamisinstrument ja selle rakendajatele on läbi viidud kooolitus	Norra finantsmehhanism 2009-2014 programm „Rahvatervis“ Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020 tegevus		SOM	HTM, TAI, SKA			Tegevus on hõlmatud uue rakendusplaani tegevusega 3.3.1. „Laste vaimse tervise ja varase sekkumise integreeritud teenuste kontseptsiooni väljatöötamine“. 2013. aastal toimusid ettevalmistavad tegevused kontseptsiooni loomiseks.
3.3.3.3	Psüühikahäiretega lastele mõeldud ambulatoorse ja statsionaarse erihoolekande- ja	Teenus on kirjeldatud, seadustatud ning osutatud on riiklikku teenust	Norra finantsmehhanism 2009-2014 programm „Rahvatervis“ Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020 tegevus	x	SOM	SKA	x		Tegevus teostakse uue rakendusplaani tegevuse „3.3.4. Raske ja püsiva psüühikahäirega lastele pikaajalise rehabilitatsiooniteenuse käivitamine“ raames.

	rehabilitatsiooniteenuse kirjeldamine, seadustamine ja riikliku teenuse osutamine	psüühikahäiretega lastele						
3.3.3.4	Laste vaimse tervise keskuse loomine	Vaimse tervise keskus on loodud ja osutatud erinevaid vaimse tervise teenuseid lastele ja noorukitele	Norra finantsmehhanism 2009-2014 programm „Rahvatervis“ Rahvastiku tervise arengukava 2009-2020 tegevus	x	SOM	TAI	x	2013. aastal sõlmiti leping Tallinna Lastehaiglasta eeldefineeritud projekti „Tallinna laste vaimse tervise keskuse loomine“ elluviimiseks ning alustati keskuses töötava personali koolitamisega, lisaks supervisioonid ja kovisioonigrupid võrgustikuliikmetele. 2014.a algab keskuse ehitus ja jätkub personali koolitamine, superviseerimine ja võrgustikutöö arendamine kaasuvatele erialadele (sotsiaaltöötajad, lastekaitsetöötajad, õpetajad, perearstid, lasteaiakasvatajad). Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses, kaasvastutaja lahtrist võetakse ära TAI.
3.3.4	Tegevussuund							Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.3.4.1	Puudega lapsele vajalike sekkumiste arendamine							
3.3.4.1	Hooldusravivajadusega lastele hoolekandeesutuses õendusabiteenuse võimaldamiseks seadusandluse täpsustamine	Seadusandlust on täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	Tegevust ei teostatud 2013. aastal. Seadusandluse täpsustamise asemel on vajalik analüüsida asenduskoduteenuse tegelikke kulusid, võimaldamaks hooldusravivajadusega asenduskoduteenusel viibivatele lastele õendusabiteenuse kättesaadavus. Tegevus teostatakse uue rakendusplaani tegevuse 3.3.8. raames.
3.3.4.2	Koolieelsetes lasteasutustes ja üldhariduskoolides puudega lastele vajalike tervishoiuteenuste arendamiseks seadusandluse täpsustamine	Seadusandlust on täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM		Uue rakendusplaani tegevuse 3.3.5. raames analüüsitakse seadusandluse täpsustamise vajadust ning vajadusel tehakse ettepanekud seadusemuudatusteks.
3.3.4.3	Koolieelsetes lasteasutustes ja üldhariduskoolides hariduslike erivajadustega laste hariduse omandamist	Tugisüsteemide analüüs on läbi viidud	HTM tegevuskulu*		HTM	SOM	x	Analüüsitatud on tugisüsteemide rakendamist koolieelsetes lasteasutustes Eesti Hariduse Infosüsteemi andmete põhjal 2008 – 2012. Tegevus jätkub uue rakendusplaani tegevuse 3.3.5. raames.

	toetavate tugisüsteemide analüüsimine								
3.3.5	Tegevussuund Vanemliku hoolitsuseta lastele peresarnase ja igakülgset arengut soodustava elukeskkonna võimaldamine							32 500	Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.3.5.1	Asendushooldusele suunatud laste vanemate toetamiseks vajalike teenuste kirjeldamine	Koostatud on lähteülesanne	SOM tegevuskulu*		SOM				Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.
3.3.5.2	Hooldus- ja lapsendajaperedele suunatud koostatud programmi arendamine ja vajadusel programmi laiendamine eestkosteperedele	Koolitusprogrammi arendamiseks on läbi viidud analüüs ning koostatud lähteülesanne	SOM tegevuskulu*		SOM				Tegevus teostatakse uue rakendusplaani tegevuste 3.3.8 ja 3.3.9 raames
3.3.5.3	Hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele nii eel- kui järelteenuseid hõlmava tugisüsteemi piloteerimine ja rakendamine	Hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele vajalikud tugiteenused on kättesaadavad	SOM tegevuskulu	138 714	SOM	MTÜ	22 500	21317,8	Detsembris 2012.a. kuulutas Sotsiaalministeerium välja lapsendamise eel- ja järelteenuste kontseptsiooni elluviimise hanke. Hanke võitja MTÜ Oma Pere arendab ja osutab vastavaid teenuseid perioodil 2013-2015.
3.3.5.4	Asendushoolduse korralduse analüüsimine ja teenuse arendamine	Koostatud on asendushoolduse kontseptsioon	SOM tegevuskulu*		SOM		x		2013. aastal koostati asendushoolduse korraldamise alusanalüüs. 2014. aastal koostatakse sellele tuginedes asendushoolduse kontseptsioon. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.
3.3.5.5	Inimeste teadlikkuse ja valmisoleku tõstmine perepõhise asendushoolduse pakkumiseks	Läbi on viidud lühi- ja aastased teavitustegevused			SOM	MTÜ			Vabaihenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitusel edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitusel vabaihendustele ja vabaihenduste tegevused 2013. aastal”. Tegevus viiakse ellu Sotsiaalministeeriumi tegevusena uue rakendusplaani p 3.3.9.6. raames.

								HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	
		HMN (SOM)	30 000				10 000		
3.3.6	Tegevussuund	Saatjata ja kaubitsetud laste tuvastamine ning abistamine							Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
3.3.6.1	Saatjata ja kaubitsetud laste kontaktpunkti ülesannete täitmine	Kontaktpunkt on vahetanud vajalikku infot ja koordineerinud saatjata ja kaubitsetud laste abistamist	SOM tegevuskulu*	SOM			x		Läänemeremaade nõukogu riskilaste ekspertgrupp ei jätkka kontaktpunktide süsteemidega. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
3.3.6.2	Saatjata ja kaubitsetud alaealiste vastuvõtu, majutamise ja heaolu korraldamine	Laste vastuvõtt, majutamine on korraldatud	SOM tegevuskulu*	SOM	SKA		x		Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

	2013 kavandatud	2014 tegelik
Strateegilise eesmärgi lapse õigused on tagatud ja loodud on toimiv lastekaitse süsteem, et väärtustada ühiskonnas iga last ja tema arengut ning heaolu toetavat turvalist keskkonda kogukulud	1 024 562	249 090,8

4. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eestis on perede adekvaatset majanduslikku toimetulekut toetav kombineeritud toetuste ja teenuste süsteem, mis pakub perele püsivat kindlustunnet

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

4. SE Indikaator	Baastase	Tegelik tase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Laste (0–17aastaste) suhtelise vaesuse määr (Statistikaamet)	19,5% (2010 Sotsiaalministeeriumi prognoos)	18,1% (2012 Statistikaamet)	17%	16,5%
Siirete sh pensionid mõju 0–17-aastaste laste suhtelise vaesuse vähendamisele, protsendipunktides (Statistikaamet)	16 protsendipunkti (2009) 13 protsendipunkti (2010)	12 protsendipunkti (2012)	14 protsendipunkti	13 protsendipunkti

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastut aja	Kaasva stutaja	2013 kavandat ud kulud	2013 tegelikud kulud	
4.1 Meede Toimiva sotsiaalkaitse süsteemi arendamine					3 820 518		
4.1.1 Tegevussuund Peredele adekvaatse sissetulekut toetava kombineeritud toetuste süsteemi arendamine					3 813 518		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.1.1 Lastele ja peredele suunatud toetuste ja teenuste kontseptsiooni ning meetmete paketi ehk rohelise raamatu koostamine	Töörühm on kokku kutsutud, vajalikud analüüsid ellu viidud ja teenuste ning toetuste roheline raamat esitatud	SOM tegevuskulu	SOM		7118	3761,86	2013. aastal teostati Eesti vanemapuhkuste süsteemi analüüs ning peredele mõeldud toetuste ning alushariduse ja lapsehoiu rahastamise mõjude analüüs. Toimused koostumised ekspertidest koosneva töörühmaga. Rohelise raamatu koostamine jätkub 2014. aastal. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.
4.1.1.2 Uuringu „Laste ja perede rahaline toetamine Euroopa Liidus“ läbiviimine	Uuring on läbi viidud	SOM 6 400	SOM		6 400	0	Tegevust 2013. aastal ei teostatud. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani 2017. aasta tegevusena.
4.1.1.3 Ettepanekute tegemine peretoetuste süsteemi kuluefektiivsuse suurendamiseks	Eelnõu on ette valmistatud ning esitatud valitsusele	SOM tegevuskulu*	SOM				Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.
4.1.1.4 Tulumaksuvabastuse tagastamise vanusepiiri põhimõtte peretoetuse seaduse põhimõttega ühtlustamise	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud	SOM	SOM		x		Erinevaid peredele mõeldud toetusi, sh maksusoodustust analüüsitakse terviklikult peretoetuste ja teenuste rohelises raamatus

	analüüs	esitatud						(uue rakendusplaani tegevus 4.1.1.)
4.1.1.5	Isapuhkuse hüvitise taastamine	Isapuhkuse hüvitis taastati 2013.aastal.	SKA toetus	11 400 000	SOM		3 800 000	Tegevus teostati 2013. aastal, ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.1.6	Ühe vanemaga peredele suunatud meetmete arendamine, täiendavate lahenduste väljatöötamiseks ning meetmete efektiivsuse tõstmiseks töögrupi loomine	Töögrupp on loodud ja ettepanekud ühe vanemaga peredele suunatud meetmete arendamiseks esitatud rohelise raamatu raames	SOM tegevuskulu		SOM		x	Tegevus viiakse lõpule 2014. aastal; viiakse täpsustatud kujul üle uude rakendusplaani.
4.1.1.7	Eelnõu koostamine eestkostel ja perekonnas hooldamisel oleva lapse toetuse maksmiseks vähemalt lapse 18aastaseks saamiseni sõltumata õppimisest	Eelnõu on koostatud ja valitsusele esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	Tegevus viiakse lõpule 2014. aastal perekühvitiste seaduse eelnõu koostamise raames; viiakse täpsustatud kujul üle uude rakendusplaani.
4.1.1.8	Ajateenija lapse toetuse regulatsiooni viimine riiklike peretoetuste seadusest kaitsevägeteenistuse seadusesse	Seadusemuudatus on tehtud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	Tegevus viiakse lõpule 2014. aastal perekühvitiste seaduse eelnõu koostamise raames; viiakse täpsustatud kujul üle uude rakendusplaani.
4.1.1.9	Analüüsi läbiviimine sünnitushüvitise ja vanemahüvitise võimaliku ühendamise ning lapsehooldustasu mittemaksmise kohta sünnitushüvitise või lapsendamishüvitise saamise ajal	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud süsteemi muutmiseks esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM	SKA, Haigekassa	x	Tegevus viiakse lõpule 2014. aastal, viiakse üle uude rakendusplaani.
4.1.2	Tegevussuund Elatise maksmise ja elatisabi süsteemi arendamine						7000	Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.2.1	Elatise taotlemise kohta info- ja nõustamissüsteemi väljaarendamine ning vastava infokeskkonna loomine	Elatise taotlemist puudutav info- ja nõustamissüsteemi kontseptsioon on välja töötatud ja vastav infokeskkond loodud	SOM tegevuskulu	15 000	SOM	JUM		Justiitsministeerium koostab 2014. aastal ülalpidamiskohustuse kohta selgitavad materjalid, mis hõlmavad nii ülalpidamise saamise õigust kui ka selle nõudmist ja maksmist. Vajadusel täiendatakse lehekülge www.juristaitab.ee vajalike selgitustega. 2013. aastal koostati voldik hooldusõiguse kohta: http://www.just.ee/58735 Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.2.2	Elatisabisüsteemi analüüsimine ning ettepanekute tegemine süsteemi arendamiseks	Analüüs on teostatud ja ettepanekud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	Tuginedes analüüsile kohtumenetluse keskmise kestuse kohta, pikendati perekühvitiste seaduse eelnõuga elatisabi

		elatisabisüsteemi arendamiseks esitat							maksmise perioodi 90 päevalt 150 päevani, et tagada lastele ülalpidamine kohtumenetluse ajaks. Et perehüvitiste seaduse eelnõu esitataks 2014. aastal, viiakse nimetatud tegevus selguse huvides ühe eelnõu koostamise alategevusena uude rakendusplaani.
4.1.2.3	Välja mõistetud elatise sissenõudmise tõhustamine täitemenetluses	Analüüs on teostatud ja ettepanekud elatise väljamõistmise maksmise tõhustamiseks esitatud	JUM tegevuskulu*		JUM	SOM	x		2013. aastal uuris Justiitsministeerium teiste riikide praktikat, kogus huvigruppide arvamusi ja esitas ettepanekud laste elatise sissenõudmise tõhustamiseks täitemenetluses. 2014.aastal töötatakse nende ning võimaluse korral ka täiendavate ettepanekutega edasi, tehakse vajalikud mõjude hindamised ning koostatakse vastav eelnõu.
4.1.2.4	Lapse ülalpidamiskulude arvutamise meetodika uuendamine	Metoodikat on analüüsitud ning vastavalt uuendatud	SOM tegevuskulu	7 000	SOM		7000	6 984	Tegevus teostati 2013. aastal. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.3 Tegevussuund Lastega perede eluasemetingimuste parandamine									
4.1.3.1	Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008-2013 tegevuste elluviimine	Eesti eluasemevaldkonna arengukava rakendusplaanis kajastuvad tegevused on elluviidud	Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008-2013 rakendusplaani		MKM		x		Tegevus on lõpule viidud, ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.3.2	Eesti eluasemevaldkonna arengukava raames elluviidud meetmete mõjuanalüüsi tegemine	Meetmete mõjuanalüüs on tehtud ja vastav aruandlus esitatud	MKM tegevuskulu*		MKM		x		Mõjuanalüüs sisaldub Vabariigi Valitsusele esitatavas Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008-2013 rakendusplaanis. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
4.1.3.3	Lastega perede eluasemetingimuste parandamiseks meetmete elluviimise jätkamine	Lastega perede eluasemetingimuste parandamist on toetatud	MKM tegevuskulu*		SA Krede		x	x	Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses.
4.2	Meede Teenuste arendamine perede iseseisva majandusliku toimetuleku soodustamiseks						367 347		Et käsitleda lastele ja peredele osutatavaid teenuseid ühtse tervikuna, jäetakse uuest rakendusplaani meede 4.2. välja ning teenused kajastatakse meetme 3.3. all. Seejuures piirdatakse vaid otseselt lastele ja peredele suunatud

							teenuste ning teenusearenduste kajastamisega; laiemaid tegevusi kavandatakse nt loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.		
4.2.1	Tegevussuund Majanduslikku toimetulekut soodustavate sotsiaalteenuste pakkumine ja arendamine ning töösuhete alase teadlikkuse suurendamine					367 347	Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.		
4.2.1.1	KOVide vahel heade praktikate vahetamine, koostöö arendamine teenuste tõhusamaks korraldamiseks	Toetatud on projektitaotlusi teenuste tõhusamaks korraldamiseks, vähemalt 4 seminari läbi viidud	ESF 2014-2020	15 000	SOM	MTÜ	5 000	0	Tegevuse teostamine 2013. aastaks on planeeritud ekslikult, arvestades, et rahastusallikana on planeeritud ESF 2014-2020 vahendid. Tegevust ei teostatud 2013. aastal. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.
4.2.1.2	Institutsionaalse vastutusjaotuse selgem määratlemine eesmärgiga tagada töötutele ja töötavatele inimestele osutatavate tööturu- ja sotsiaalteenuste suurem efektiivsus	Kontseptsioon erinevate osapoolte ülesannetest tööturu- ja sotsiaalteenuste efektiivsuse suurendamiseks on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	Töötukassa			Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.
4.2.1.3	Võlanõustamisteenuse arendamine ja teenuse kättesaadavuse tagamine	Võlanõustamisteenus on inimestele kättesaadav ja arendatud vastavalt sihtgrupi vajadustele	SOM tegevuskulu ESF 2014-2020		SOM		x		2013. aastal pakuti tasuta võlanõustamisteenust läbi projekti „Multiprobleemidega inimestele vajaduspõhiste teenuste pakkumine läbi juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise“; Eesti Töötukassa kaudu; ning Sotsiaalministeeriumile teadaoleva info kohaselt tagavad järgmised omavalitsused võlanõustamisteenuse kättesaadavuse: Tallinn, Tartu, Jõhvi, Pärnu, Haapsalu, Paide, Kuressaare, Kärdla, Saku. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.

4.2.1.4	Inimeste teavitamine KOV teenustest ja abisaamise võimalustest	Iga-aastased teavitustegevused on ellu viidud	SOM ja kaasvastutajate tegevuskulu*	SOM	Maavalitused, Linnade Liit, EMOL	x		<p>Info olemasolevate abivõimaluste kohta nii riigi kui kohaliku omavalitsuse tasandil on olemas Sotsiaalministeeriumi koduleheküljel. Lisaks on toimunud eraldi teavitusüritused uutest abimeetmetest. 2013. aastal on teavitustöö keskendunud vajaduspõhise peretoetuse (VVPT) tutvustamisele. Peamisteks teavituskanaliteks on olnud ajavahemikus jaanuar-märts 2013 maakondades läbi viidud teabepäevad (kokku 16 teabepäeva). Samuti on ilmunud info VVPT kohta ajakirjanduses; KOV-de veebilehekülgedel ja kohalikes lehtedes, ajakirjas „Sotsiaaltöö“ ning koostatud on VPPT taotlemist puudutav infovoldik (allalaetav SoMi koduleheküljelt).</p> <p>Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.</p>
4.2.1.5	Multiprobleemsetele inimestele vajaduspõhiste teenuste pakkumine läbi juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise	Juhtumipõhise võrgustikutööd on piloteeritud vähemalt kuues omavalitsuses ja teenuseid saanud vähemalt 2000 inimest	ESF programm „Töölesaamist toetavad hoolekande-meetmed 2012-2013“ 313 168	SOM		313 168		<p>2013. aastal jätkus 2012. aastal käivitatud pilootprojekt „Multiprobleemidega inimestele vajaduspõhiste teenuste pakkumine juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise kaudu“, mille raames pakuti multiprobleemidega isikutele komplekselt kvaliteetseid ja vajaduspõhiseid kättesaadavaid nõustamisteenuseid (võlanõustamine, psühholoogiline nõustamine, sh perenõustamine ja tugiisiku teenus) läbi juhtumipõhise võrgustikutöö. Ajavahemikus aprill 2012 kuni detsember 2013 on projekti sisenenud 2251 inimest, neist 1795 kliendile on osutatud erinevaid toimetulekut toetavaid teenuseid.</p> <p>Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.</p>
4.2.1.6	Töösuhete ja töökeskkonna teadlikkuse suurendamine	Koostatud väljaanne „Selgitused töölepingu“	ESF programm „Tööelu kvaliteedi parandamine 2009-2014“ (töölepingu seaduse väljaande ja tööelu 49 179	SOM		49 179	55 599,52	<p>2013. aastal anti välja töölepingu seaduse käsiraamat, mis lähtub kaitstud paindlikkuse põhimõtetest. 2013. aastal täiendati portaali www.toelu.ee töösuhete- ja</p>

	seaduse juurde“, mis sisaldab seaduse paragrahvide üksikasjalikke selgitusi, täiendatud tööelu portaali, mis käsitleb töösuhete- ja töökeskkonnaalaseid teemasid	portaali kulud, sh LPA tegevuste kulud)						töökeskkonnaalaste teemade osas. Samuti tõlgiti tekste vene keelde. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
--	--	---	--	--	--	--	--	---

Strateegilise eesmärgi Eestis on perede adekvaatset majanduslikku toimetulekut toetav kombineeritud toetuste ja teenuste süsteem, mis pakub perele püsivat kindlustunnet kogukulud	2013 kavandatud	2013 tegelik kulu
	4 187 865	66345,38

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

5. STRATEEGILINE EESMÄRK: Meestel ja naistel on võrdsed võimalused töö-, pere- ja eraelu ühitamiseks, soodustamaks kvaliteetset ja iga pereliikme vajadustele vastavat igapäevaelu

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

5. SE indikaator	Baastase	Tegelik tase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
0–2aastaste ning 3–6aastaste laste osakaal formaalses lapsehoius (Eurostat)	0–2aastastest 25% 3–6aastastest 92% (2009)	0–2aastastest 23% 3–6aastastest 91% (2013 Statistikaamet)	0–2aastastest 33% 3–6aastastest 92%	0–2aastastest 35% 3–6aastastest 92%
0–6aastaste lastega 20–49aastaste meeste ja naiste tööhõivemäärade erinevus ehk hõiveldõhe (Statistikaamet)	0–6aastaste lastega 20–49aastaste meeste ja naiste tööhõive määrade erinevus (hõiveldõhe) 38,4 protsendipunkti (2008)	0–6aastaste lastega 20–49aastaste meeste ja naiste tööhõive määrade erinevus (hõiveldõhe) 38,6 protsendipunkti (2013)	0–6aastaste lastega 20–49aastaste meeste ja naiste tööhõive määrade erinevus (hõiveldõhe) 35,5 protsendipunkti	0–6aastaste lastega 20–49aastaste meeste ja naiste tööhõive määrade erinevus (hõiveldõhe) 33 protsendipunkti
Meeste osakaal isikutest, kellele on aasta jooksul määratud vanemahüvitis (esmakordsed määramised)	6,9% (2010)	7,4% (2013)	8,5%	10%

	Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas		Vastutaja	Kaasvastutaja	2013 kavandatud kulu	2013 tegelik kulu	
	5.1 Meede Naistele ja meestele võrdsemate võimaluste						96 166		
5.1.1	Tegevussuund Isade pereelus ja emade tööelus suurema osaluse soodustamine						17 391		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
5.1.1.1	Teavitustegevuste ja seminaride läbiviimine erinevatest peremudelitest, isade õigustest ning hoolitseva isaduse olulisusest	Toetatud on projektitaotlusi teavitustegevuste elluviimiseks, vähemalt 8 teavitusüritust	HMN (SOM)	33 000	SOM	MTÜ	11 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.
5.1.1.2	Eaka või puudega pereliikme hoolduskoormust vähendavate koduhooldusteenuste arendamine	Koostatud on analüüs, mille tulemusena pakutakse sihtgrupile vastavalt vajadusele kas toetust või koduhooldusteenust	SOM tegevuskulu ESF 2014-2020****		SOM				Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani. Tegevus teostatakse loodava sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava raames.
5.1.1.3	Aasta lapsevanema tiitli väljaandmine	Toetatud on projektitaotlusi aasta lapsevanema tiitli väljaandmiseks, iga-aastased tiitliga kaasnevad teavitusüritused on ellu viidud	HMN (SOM)	19 173	SOM, MTÜ		6 391	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabaühenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitud edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitud vabaühendustele ja vabaühenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest.

5.1.2	Tegevussuund Töötaja- ja peresõbraliku töökeskkonna arendamine					78 775		Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
5.1.2.1	Lapsevanemate paindliku töö- ja pereelu ühitamise võimaluste analüüs (sh osajaga töötamise ja vanemahüvitise mõjude analüüsimine)	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud esitatud rohelise raamatu koostamise raames	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013"	31 960	SOM	31 960	28 836	Analüüsi läbiviimist alustati 2012. aastal ning 2013. aastal valmisid lõplikud stsenaariumid, poliitika- ja õigusloome soovitused, analüüsiraport ja artikkel. Lisaks valmis 2013. aastal Vähemusrahvustest inimeste töö- ja pereelu ühitamise võimaluste analüüs Tegevus on lõpule viidud ja ei viida üle uude rakendusplaani.
5.1.2.2	Teavitustegevus paindliku töökultuuri edendamiseks	Toetatud on projektitaotlusi paindliku töökultuuri edendamiseks, vähemalt 4 teavitustegevust	HMN (SOM)	20 000	SOM, MTÜd	10 000	HMN-i vahendite tegelikud kulud esitatakse eraldi	Vabauhenduste 2013. aastal teostatud tegevused ning soovitused edasisteks tegevusteks on esitatud aruande lisas „Soovitused vabauhendustele ja vabauhenduste tegevused 2013. aastal”. Uues rakendusplaanis MTÜ-de tegevusi ei kajastata, kuid MTÜdel võimalik jätkuvalt taotleda käesoleva tegevuse elluviimiseks projektitoetusi HMN vahenditest. Uue rakendusplaani tegevuste 5.1.1. ja 5.1.2. raames toetatakse paindlikku töökultuuri.
5.1.2.3	Töölase soolise võrdõiguslikkuse koolitused	Vähemalt 2 koolitust läbi viidud ja 50 inimest koolitatud	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013"	4815	SOM	4 815	1718	Tegevus on teostatud. Toetamaks tööandjate soolise võrdõiguslikkuse põhimõtete rakendamist organisatsioonis, viidi 2012. a novembris läbi esmased koolitused Tartus ja Pärnus ja 2013. a jaanuaris Tallinnas. Kolmel koolitusel oli kokku 74 osalejat. Lisaks viidi Tallinnas 2012. a detsembris läbi 2 temaatilist koolitust (töö- ja pereelu ühitamine ning palk ja värbamine). Osalejaid oli kahel temaatilisel koolitusel peale kokku 66. Uues rakendusplaanis täidavad sama eesmärgi tegevused 5.1.6. "Tööandjate ning Tööinspeksiooni ja töövaidluskomisjonide töötajate koolitamine soolise

									võrdõiguslikkuse seaduse nõuetest" ning 5.1.5. „Tööandjatele juhendmaterjali koostamine ja levitamine soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja võrdseks kohtlemiseks“.
5.1.2.4	Soolise võrdõiguslikkuse seaduse koolitused juristidele, kohtunikele, teistele õigusabi pakujatele, spetsialistidele	Koolitused viidi läbi 2012.aastal.	ESF programm „Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013“	16 000	SOM				Tegevus viidi lõpule 2012. aastal. Uues rakendusplaanis täidavad sama eesmärgi tegevused 5.1.6.“Tööandjate ning Tööinspektsiooni ja töövaidluskomisjonide töötajate koolitamine soolise võrdõiguslikkuse seaduse nõuetest“ ning 5.1.5. „Tööandjatele juhendmaterjali koostamine ja levitamine soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja võrdseks kohtlemiseks“.
5.1.2.5	Töö ja pereelu ühitamist võimaldavate tööandjate tunnustamissüsteemi rakendamine	Tunnustamissüsteem on käivitatud	ESF 2014-2020****	83 333	SOM				Tegevus viiakse uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses: „Töötaja- ja peresõbraliku tööandja tunnistuse väljaandmise süsteemi käivitamine“.
5.1.2.6	Töö ja pereelu ühitamise soodustamiseks ja hoolduskoormust vähendavate teenuste kvaliteedi suurendamiseks koolituste läbiviimine ja vastavate teavitusematerjalide koostamine töötajatele ja tööandjatele.	Programmi perioodi jooksul on läbi viidud 10 koolitust	ESF 2014-2020****	21 667	SOM				Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses: „Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise alaste koolituste läbiviimine ja vastavate teavitusematerjalide koostamine lapsehoiuteenuse pakujatele ja saajatele“
5.1.2.8	Töötaja- ja peresõbraliku tööandja konkursi läbiviimine	Töötaja- ja peresõbraliku tööandja konkurs ning sellega kaasnev autasustamis- ja teavituseüritus on iga-aastaselt läbi viidud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ ***	72 000	SOM	Ajakiri Pere ja Kodu, Äripäev	24 000	5000	Tegevus teostati 2013.aastal riigieelarve vahenditest. Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani.
			SOM	24 000			8 000		
5.1.2.10	Töö-, pere- ja eraelu ühitamise soodustamiseks erisoodustusmaksude süsteemi analüüs ja ümberhindamine	Analüüs on teostatud ja ettepanekud erisoodustusmaksude süsteemi arendamiseks	SOM tegevuskulu*		SOM				Maksusüsteemi muudatused ei kuulu Sotsiaalministeeriumi pädevusse. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.

		esitatud						
5.1.2.11	Palgalõhe vähendamiseks tööandjatele juhendmaterjalide koostamine ja levitamine	Juhendmaterjal on koostatud ja levitatud tööandjatele	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ **	40 000	SOM			Tegevus viiakse üle uude rakendusplaani täpsustatud sõnastuses „Tööandjatele juhendmaterjali koostamine ja levitamine soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja võrdseks kohtlemiseks“.
5.2 Meede Laste päevahoiu arendamine							5000	
5.2.1 Tegevussuund Lapsehoiu kättesaadavuse suurendamine								Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
5.2.1.1	Huvigruppide vahelise laste päevahoiu töögrupi moodustamine laste päevahoiu süsteemi analüüsimiseks ja arendustegevuste kavandamiseks	Töögrupp on kokku kutsutud ja vähemalt 4 kohtumist ellu viidud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, KOVd	x	Peretoetuste ja teenuste rohelises raamatu koostamise raames on viidud läbi arutelusid erinevate huvigruppide ja ekspertidega. Samuti on teemat käsitletud nii KELS kui ESF lapsehoiu meetme tööühma kohtumiste raames. Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi koostöös on läbi viidud laste alushariduse ja hoiuvõimaluste analüüs 2008 – 2012. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani, jätkutegevused sisalduvad erinevates uue rakendusplaani meetme 5.2. tegevustes.
5.2.1.2	Suure hooldusvajadusega puudega lastele riigi rahastatava lapsehoiuteenuse mahu suurendamiseks vajalike lahenduste väljatöötamine	Kontseptisoon puudega lastele riigi rahastatava lapsehoiuteenuse mahu suurendamiseks on välja töötatud ja esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	2013. aastal toimusid arutelud töögruppides ja erinevate sihtgruppide vajaduse täpsustamine. Tegevus viiakse lõpule 2014.aastal ja viiakse üle uude rakendusplaani.
5.2.1.3	Uute lapsehoiu kohtade loomise ja teenusepakkumise toetamine 0-7-aastastele lastele.	Toetust on pakutud vastavalt programmi tegevuskavale	ESF 2014-2020****	6 382 084	SOM			Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.

5.2.1.4	Hoiuteenuste ning hoiu, hariduses ja rehabilitatsioonis osalemist võimaldavate tugiteenuste (tugiisik, isiklik abistaja, transport) arendamine ja pakkumine	Hoiuteenuseid ja tugiteenuseid on arendatud ja pakutud vastavalt programmi tegevuskavale	SOM tegevuskulu ESF 2014-2020****	37 441 667	SOM					Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.
5.2.2 Tegevussuund Lapsehoiu kvaliteedi tõstmine							5000			Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
5.2.2.1	Analüüsid lapsehoiuteenuse pakujate ja teenuse saajate vajaduste selgitamiseks	Programmi perioodi jooksul on läbi viidud neli analüüsi	ESF 2014-2020****	200 000						Tegevus viiakse samal kujul üle uude rakendusplaani.
5.2.2.2	Laste päevahoiu kvaliteedinäitajate analüüs ja vajadusel nende hindamise, kontrolli ja korra täiendamine	Analüüs on läbi viidud ja vajalikud seadusandlust puudutavad parandusettepanekud esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, TA	x			Haridus- ja Teadusministeeriumi ja Sotsiaalministeeriumi koostöös on läbi viidud laste alushariduse ja hoiuvõimaluste analüüs 2008 – 2012. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani, jätkutegevused sisalduvad erinevates uue rakendusplaani meetme 5.2. tegevustes.
5.2.2.3	Laste päevahoiu pakujate baas- ja täiendõppemooduli väljatöötamine lapse õigustest ja vajadustest lähtuvalt	Baas- ja täiendõppemoodul on välja töötatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamise“ **	15 000	SOM	HTM, Kutsekoda, haridus- ja teadusametused	5 000	0		Tegevust ei teostatud 2013. aastal, antud tegevus ei mahtunud programmi tegevus- ja finantsplaani. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani.
5.2.2.4	Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse kättesaadavuse parandamiseks sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud lapsehoidjate haridusnõuete muutmine	Sotsiaalhoolekande seadust muudeti 2012. aastal	SOM tegevuskulu*		SOM					Tegevus viidi lõpule 2012. aastal. Ei viida üle uude rakendusplaani.
5.2.3 Tegevussuund Informatsiooni kogumine ja süstematiseerimine laste päevahoiu pakkumisest ja vajadustest ülevaate saamiseks										Tegevussuundade nimetusi ei viida üle uude rakendusplaani.
5.2.3.1	Uuringu „Kohalike omavalitsuste toetused ja teenused“ läbiviimine, sh kohalike omavalitsuste lapsehoiuvõimaluste analüüsi läbiviimine	Uuring on teostatud ja ettepanekud esitatud	SOM tegevuskulu	30 000	SOM					Tartu Ülikool viis 2012. aastal läbi uuringu „Kohalikud omavalitsused ja lastega pered“. Tegevust ei viida üle uude rakendusplaani, vajalikud andmed kogutakse teiste analüüside raames.
5.2.3.2	Lapsehoiu infosüsteemi arendamine	Kontseptsioon lapsehoiu	ESF 2014-2020****		SOM	HTM, SIM,	x			Tegevust 2013. aastal ei teostatud. Samad andmed on kättesaadavad

	infosüsteemi arendamisest on koostatud				MKM				Majandustegevuse registrist.
									Lapsehoiuteenust puudutavate andmete kättesaadavust parandatakse läbi uue rakendusplaani tegevuse „Alushariduse ja lapsehoiusteemi ühtlustamine“

Strateegilise eesmärgi Meestel ja naistel on võrdsed võimalused töö-, pere- ja eraelu ühitamiseks, soodustamaks kvaliteetset ja iga pereliikme vajadustele vastavat igapäevaelu kogukulud	2013 kavandatud	2013 tegelik kulu
	101 166	35554

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

*** – Tegevus viiakse ellu vaid programmi vastava projekti esitamisel ja rahastuse heakskiidu saamisel.

****– Euroopa Liidu struktuurfondidest perioodil 2014–2020 kavandatava meetme rahastamine ning tegevuste täpne sisu, ajakava ja eelarve selgub lõplikult peale partnerlusleppe ja ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava heakskiitmist Euroopa Komisjoni poolt.

X – tegevuse teostamise aeg

Hasartmängumaksu Nõukogu kaudu pakutud toetuse ulatus on indikatiivne ning sõltuv Hasartmängumaksu laekumistest ja esitatud projektide hulgast.